

Selge keele põhimõtted

Tarbeteksti kirjutama asudes mõtle enda jaoks läbi järgmised sammud.

1. samm: sõnum

- Mis on sinu teksti põhisõnum
- Kes on sinu lugeja
- Aseta end mõttes lugeja rolli
- Vali lugeja jaoks sobiv stiil ja sõnavara

2. samm: ülesehitus

- Pane kirja ainult kõige olulisem info
- Järgi loogilist ülesehitust
- Liigenda võimalikult palju
- Kasuta mõttepunkte, alapealkirju ja sisukokkuvõtteid
- Visualiseeri infot
- Sinu tekst peab moodustama terviku

3. samm: kirjutamine

- Viska välja mittevajalik juriidiline vm släng
- Räägi tegijast isikulises tegumoes
- Väldi *mine*-lõpuliste sõnade liigkasutust
- Jälgi sõnade õiget tähendust

- Kontrolli grammatikat käsiraamatutest
- Kas sõnastus on piisavalt selge ja mõjuv
- Kas lõigud on omavahel seotud
- Milline on sinu teksti toon
- Proovi iga lauset veerandi võrra lühendada
- Loe teksti kõva häälega

4. samm: toimetamine

- Kas põhisõnum eristub selgelt ja kas see on kergesti leitav
- Kas sinu väidetele on vastuväiteid, millele sa pole mõelnud
- Lase oma teksti keeleliselt toimetada
- Küsi võimalikult lugejalt enne avaldamist tagasisidet
- Tee tagasiside põhjal muudatusi

Näiteid

Esialgne lause

Samas on taotlust hinnanud hindamiskomisjon hinnanud taotluse tegevuste eelarves toodud kulusid osaliselt põhjendamatuteks.

Selges keeles lause

Hindamiskomisjon pidas tegevuste eelarves toodud kulusid osaliselt põhjendamatuks.

Esialgne lause

Teie poolt meile saadetud kiri tunnistatakse dokumendiregistris registreerimisel piiratud juurdepääsuga teabeks enamasti AvTS § 35 lg 1 p 12 (eraelu puutumatust kahjustada võivad andmed) ja AvTS § 35 lg 1 p 19, MKS § 26 (seaduses sätestatud muu teave, milleks on maksukorralduse seadus ja mis viitab maksusaladusele) alusel.

Selges keeles laused

Teie kiri tunnistatakse dokumendiregistris registreerimisel piiratud juurdepääsuga teabeks juhul, kui on tegu:

- eraelu puutumatust kahjustada võivate andmetega,
- maksusaladusega.

Vt lähemalt AvTS § 35 lg 1 p 12, AvTS § 35 lg 1 p 19, MKS § 26.

Esiagne lause

Seda enam, et tegemist oli koolitusega, mis oma teema tõttu oli suures osas suunatud just puuetega inimestele, soosides nende töötamist nende tööturule vastavuse parandamise läbi.

Selges keeles lause

Seda enam, et koolituse eesmärk oli aidata puuetega inimestel paremini sobivat tööd leida.

Esiagsed laused

E-teenuste edasiarendamisse on ette nähtud igal aastal 10 miljonit sinna panustada. Täna valitsus on alustanud, ma arvan, väga tugevasti just nende Eesti tugevuste võimendamist, edasiarendamist.

Selges keeles laused

Igal aastal panustatakse e-teenuste arendamisesse 10 miljonit.

Valitsus peab seda tähtsaks.